

یارانه ثروتمندان ۲ برابر شد!

مصوبه چند برابر شدن یارانه و سر و صدایی که در این رابطه در مجلس به پا شده و دایم بر رساندن مردم به حق شان تاکید می شود ماجرای تازه ای نیست، فقط چرا حرفی از اصلاح بزرگترین معضل یارانه های نقدی یعنی پرداخت ۷۸ میلیون نفری و راهکاری برای غربالگری به میان نیامده است؟ مجلس با تصمیم اخیر خود رسماً یارانه افراد ثروتمند را دو برابر کرده است، آنهم در شرایطی که این پول از محل حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی کالاهای اساسی تامین می شود که تبعات آن می تواند دامن اقشار متوسط و ضعیف را بگیرد.

به گزارش سایت خبری پرسون، از سال ۱۳۹۷ که ارز ۴۲۰۰ تومانی به چرخه ارزی ایران وارد شد تاکنون بارها بحث حذف آن به دلیل رانت سنگین و عدم دسترسی مردم به کالای وارد شده با این نرخ به قیمت مناسب مطرح بود.

دولت در این فاصله تقریباً تمامی اقلام را از لیست ارز ترجیحی خارج کرد، ولی پنج قلم که عمدتاً نهاده های تولید هستند به همراه بخشی از دارو و تجهیزات پزشکی همچنان با نرخ ۴۲۰۰ تومانی تامین ارز می شود. دولت ترجیح داد خود حذف ارز ترجیحی از چند قلم باقی مانده را انجام نداده و با مشارکت مجلس صورت بگیرد، از این رو در یکی دو سال اخیر و البته لایحه بودجه سال آینده این بحث مطرح بوده است.

۱۰۶ هزار میلیارد از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی

می توان گفت در جریان بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۰ پرحاشیه ترین موضوع همین تصمیم گیری برای حذف ارز ترجیحی بود که کمیسیون تلفیق تصمیم گرفت نرخ ۴۲۰۰ کالای اساسی و ۱۱ هزار و ۵۰۰ تومان تسعیر نرخ ارز را حذف و آن را به نرخ واحد ۱۷ هزار و ۵۰۰ تومان برساند، دولت نیز مخالف حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی نبود ولی تاکید داشت به نوعی باشد که کمترین تبعات را به همراه داشته و برگشت آن به مردم منطقی و موثر باشد در این صورت موافق خواهد بود.

در نهایت مجلس حذف ارز ۴۲۰۰ تومان را تصویب کرد که در نتیجه تغییرات ایجاد شده تا اینجا، منابع ناشی از هدفمندی یارانه ها از ۲۶۷ هزار میلیارد به ۴۲۹ هزار میلیارد تومان افزایش یافته که ناشی از مصرف فرآورده های نفتی در داخل و افزایش صادرات فرآورده ها و مشتقات آن است، از سویی از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و مابه التفاوت آن با نرخ ۱۷ هزار و ۵۰۰ تومانی از محل هشت میلیارد دلاری که برای تامین کالای اساسی و دارو در بودجه پیش بینی شده بود، حدود ۱۰۶ هزار میلیارد تومان منابع ایجاد می شود که ۷۳ هزار میلیارد تومان آن برای برگشت به مردم در قالب یارانه های نقدی و ۳۳ هزار میلیارد تومان آن برای دارو در نظر گرفته شد.

چرا باید یارانه ثروتمندان زیاد شود؟

بعد از هیاهوی زیاد نمایندگان در مورد اقدام خود برای حذف رانت ارز ۴۲۰۰ تومانی نوبت به توزیع منابع بین مردم رسید ولی آنچه که اتفاق افتاد افزایش پرداخت های نقدی اما نه برای نیازمندان بلکه کل ۷۸ میلیون نفر یارانه بگیر از نیازمند تا پردرآمد بود؛ به طوری که براساس مصوبه کمیسیون تلفیق ۳۵ میلیون نفر اول بیش از ۱۸۰ هزار تومان، حدود ۲۳ میلیون نفر دیگر ۱۳۸ هزار تومان یارانه دریافت می کنند و مابقی که حدود ۲۰ میلیون نفر هستند هم ۹۱ هزار تومان در ماه، یارانه دریافت می کنند.

اینکه مجلس بازهم پرداخت ۷۸ میلیون نفری را ادامه داده بسیار قابل تامل است، به هر حال از زمانی که دولت دهم اجرای قانون هدفمندی یارانه ها را شروع کرد تا به امروز بزرگترین معضل در اجرای آن پرداخت همگانی یارانه نقدی ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومانی بوده است، جایی که بارها حتی مجلس در دوره های قبلی به این روند پرداخت نقد داشت و در قانون بودجه تکالیفی برای حذف سه دهک بالای درآمدی به عهده دولت قرار داده بود ولی هیچ گاه به درستی اجرایی نشد و نتیجه پرداخت یارانه ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومانی به بیش از ۹۵ درصد ایرانی ها بوده است.

دلیل عدم ورود به حذف دهک های بالا چیست؟

در مصوبه تلفیق حداقل پرداختی یارانه ۹۱ هزار تومان برای ۲۰ میلیون نفر است که به طور حتم این حداقل پرداختی برای سه دهک بالا در نظر گرفته شده که در این حالت عملاً یارانه آنها دو برابر شده است، با این اقدام باید نمایندگان پاسخ دهند که هدف از پرداخت مبلغ ۹۱ هزار تومانی به قشر ثروتمند در شرایط فعلی چیست؟ از سویی چرا منابع ناشی از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی که با خود افزایش قیمت کالاهای مربوطه را به همراه خواهد داشت باید بین افراد غیر نیازمند تقسیم شود؟

همچنین چرا مجلس که در صدد اصلاح روند پرداخت یارانه به کالاهای اساسی و مردم بوده است، فکری برای غربالگری یارانه بگیران نکرده است تا این معضل ۱۰ ساله که دولت برای آن اقدامی نکرده و یا نتیجه ای نداشته برای همیشه تمام شود، در عین حال دولت از سال گذشته پرداخت کمک معیشتی ناشی از افزایش قیمت بنزین را به کمتر از ۶۰ میلیون نفر یارانه بگیران انجام داد و تقریباً سه دهک بالایی از دریافت این کمک کنار گذاشته شدند، چرا مجلس طرح خود برای افزایش یارانه های نقدی را در محدود این حدود ۶۰ میلیون نفر که در آن افراد متوسط و نیازمند و فاقد درآمد حضور

دارند اعمال نکرده است، هر چند بین آنها هم افرادی هستند که نیازی به دریافت این ارقام نقدی ندارند.

دولت هم قانون بودجه برای حذف سه دهک بالا را اجرا نکرد

در این بین اقدام دولت هم تامل برانگیز است که در سال های اخیر نه تنها در مورد حذف پردآمدها به طور جدی به هر دلیلی اقدام نکرد بلکه یارانه ای دیگر تحت عنوان کمک معیشتی برای ۶۰ میلیون نفر را پیش بینی و اجرایی کرد و بارها این نقد مطرح شد که اگر ۶۰ میلیون نفر را محق دریافت این کمک می داند چرا یارانه ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومانی را به ۷۸ میلیون نفر می پردازد که در سال هزینه ای بالغ بر ۴۲ هزار میلیارد تومان به همراه دارد و با هزینه ۳۰ هزار میلیارد تومانی کمک های معیشتی به ۷۰ هزار میلیارد پرداخت نقدی می رسد.

دولت در سال های اخیر در بودجه همواره مکلف به حذف سه دهک بالای درآمدی بود ولی این اتفاق نیفتاد ولی بازهم آن را در لایحه سال آینده آورده بود در حالی که اجرا کننده نبوده است.

بازی با کلمات و ارقام؛ چون مردم به یارانه حساسند!

به هر ترتیب بازی با کلمات و سر و صدا کردن با یارانه اقدام تازه ای نیست و بارها "یارانه" مورد استفاده و بازی های سیاسی قرار گرفته است. به هر حال مردم بسیار بر جریان یارانه حساس هستند به ویژه در شرایط اقتصادی موجود توجه بیشتری به اقدام در این رابطه خواهند داشت، این درحالی است که پیش از این در جریان انتخابات ۱۳۹۶ هر یک از کاندیداها برنامه اقتصادی خود را بیش از آنکه به سمت طرح های تولیدی و توسعه ای برده و برنامه ای برای آن ارائه دهند، مانور انتخاباتی خود در این حوزه را بر یارانه گذاشتند، جایی که از پرداخت یارانه ۱۱۳ تا ۲۵۰ هزار تومانی سخن می گفتند بدون اینکه اعلام کنند قرار است منابع آن از کجا تامین شود، یا همین مدتی پیش وقتی محمود احمدی نژاد-رئیس جمهور دولت نهم و دهم - از امکان پرداخت یارانه ۹۱۰ هزار تومانی آنهم بدون هیچ منطقی سخن گفته بود.

حواشی بودجه ۱۴۰۰ به اینجا ختم نشده و آنچه که اتفاق افتاده از لایحه تا مصوبات مجلس مورد نقد کارشناسان بوده است، البته دولت و شخص رئیس جمهور در رابطه با نحوه عملکرد مجلس در بررسی بودجه انتقاداتی داشته و خواستار عدم برخوردهای سیاسی با بودجه و اعمال رفتار منطقی اقتصادی بوده اند.

منبع: ایسنا